

# A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Riva Szápary, Adria-palota,  
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:  
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.  
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.  
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET  
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít  
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

## Az angol hajóraj Fiumében.

Fiume, aug. 28.

Ma a város és a kormányzó látta vendégeül a magyar vizeken időző angol hadihajóraj tisztikarát. Tudósításaink a mai nap eseményeiről itt következnek:

### Ujabb angol hajó érkezése.

Ma reggel 7 órakor Maltából kikötőnkbe érkezett a „Maine” angol kórházhajó. A „Maine” szintén az angol földközi-tengeri hajórajhoz tartozik. Parancsnoka Languadve; személyzete 65 emberből áll.

### Villásreggeli a kormányzónál.

Nákó Sándor gróf kormányzó ma délen palotájában villásreggelit adott, amelyen résztvettek az angol tisztikarból: Beresford lord tengernagy, Bridgeman ellentengernagy, Sueter és neje, Brock, Woods, Roper, Pelly, Sturdee, Gibbs, Keys és Pollard vezérkari tisztek, továbbá Faber angol konzul nejevel és leányaival, Wickenburg István gróf miniszteri tanácsos és Hoyos Ede gróf. Az asztalnál a főhelyen, a közepén, a kormányzó neje, született Liphay Eszter bárónő, mellette jobbról Beresford lord tengernagy, balról Bridgeman ellentengernagy ült. A grófnéval szemben, az asztal tulsó oldalán Nákó Sándor gróf kormányzó foglalt helyet Faber angol konzul neje és Sueter hajóparancsnok neje között.

### Sétahajósás.

Délután öt órakor a város az angol vendégek tiszteletére sétahajósást rendezett a „Tátra” gőzessel a Quarnerón. Hivatalos volt a kirándulásra az angol tisztikar, Nákó Sándor gróf kormányzó és neje, Wickenburg István gróf és Mentsik Ferencz dr. miniszteri tanácsosok, Matuschka Lajos vezérőrnagy, Rüdiger Ernő révkapitány, Faber angol konzul, Zanella Rikárd országgyűlési képviselő, az egész városi képviselőtestület és a magasabb rangú városi tisztviselők. A hajón a városi zenekar játszott és hideg buffet volt felállítva.

Amint a gőzös a kikötőből kiért, körülhajózta az angol hajórajt és a tengernagyi zászlóshajó előtt rázendített az angol himnuszra. Majd a változatos, szép látványt nyújtó partok mentén egész Czirkvenicziáig haladt a hajó, ahonnan visszafordulva, este nyolc órakor érkezett vissza a fumei kikötőbe.

### Rugby football match.

Rendkívül érdekesítő játéknak volt ma tanuja az a körülbelül kétszáz ember, aki a Kvassay-telepen ma délután félhat órától hétig a „Queen” és „Bulwark” hajók football-csapatái között lefolyt matchet végignézte. Az első eset volt ez, hogy Magyarországon Rugby-footbaljt játszottak és ha a Fiumei Athletikai Klub lelkes vezetősége korábban adhatta volna ezt az általa rendezett matchet a

budapesti sportkörök tudomására, onnan is bizonyára sokan rándultak volna le a minden izében izgató és érdekesítő verseny megtekintésére.

A Rugby-játék igen sok tekintetben különbözik a rendes, nálunk is kultivált „Association”-footballjátéktól. A Rugby-t 15—15 játékos játszza mindkét oldalon és pedig 8 forwards, 2 halfback, 4 threequarter és 1 fullback, aki egyuttal a kapus is. A labdát, mely nem gömbölyű, hanem tojásalakú, kézzel is megfogják és a goalt, mely 5 pontot számít, nem a kapuba, hanem a kapu fölött, a két magas árbocz között kell keresztüldobni. Ha azonban csak az ellenséges kapuval párhuzamos fehér vonalra sikerül a labdát rátenni, akkor ez három pontot számít. „Out” után a labdát csak egyenes irányban szabad a pályába bedobni, a labdával való előrefutás közben pedig csak egy a háta mögött levő csapatbelijének dobhatja oda a játékos a labdát.

Ha a bíró füttyére megszakítják a játékot, akkor a „scrummage”-gel kezdik újra, vagyis valamennyi játékos lehajolva és egymás vállára téve kezét, hidat képez, mely alá a földön lassan begurítja egy játékos a labdát.

Döntő előny e játékban a kitünő futóképesség, mert a labdával a kezében szaladhat le a jó futó az ellenfél fehér goal-vonaláig, ha utközben gáncsot nem vetnek neki, vagy erőszakos módon fel nem tartóztatják.

Ilyenkor a labda tulajdonosa egész testével ráfekszik és megvédi a labdát, az ellenfél játékosai pedig a legerőszakosabb módon igyekeznek azt tőle elvenni, miközben — amint az ma is több ízben megtörtént — a szó szoros értelmében darabokban tépik le a legalul fekvő játékosról a ruhát és össze-vissza vérezik markuknak kíméletet nem ismerő fogásaival a testét. Három ízben történt meg a mai match folyamán, hogy egy-egy elbukó játékos valóságos ivben több méternyire repült labdájával és a többi játékosok ráestek, úgy hogy eszméletlenül maradt a földön. Ilyenkor abbnahagyják a játékot, kinyujtják a sérültnek végtagjait és teljes erővel masszírozzák. Alig egy perc múlva magához tért az elájultak mindegyike és bár egyikük idegrázóan hörgött a fájdalomtól, mégis megemberelte magát és tovább játszott. Minden ilyen baleset után a csapatba újból beálló játékos mindkét csapat legénységé és a nagyrészt angol matrózokból álló nézőközönség megtapsolta.

A mai match, melyben a „Bulwark” legénysége vörös dresszt, a „Queen” csapata pedig fehér inget hordott, a közönség folytonos izgalma között este 7 órakor ért véget. Az eredmény 6 pont volt zérus ellen a fehér dresszes „Queen”-csapat javára. A győztes csapatnak egy Nákó Sándor gróf által ezétra adományozott szép ezüsthajó jutott diadaljévényül.



### A mai estély.

A mai nap fénypontja az a gyönyörű estély volt, amelyet Nákó Sándor gróf kormányzó igazi magyaros vendégszeretettel este 10 órakor palotájában adott. Az estélyre több mint 500 meghívó ment szét és a megjelentek száma körülbelül 250-et tett ki. A lépcsőcsarnok feljárójánál Nákó Sándor gróf fogadta szokott szeretetreméltóságával vendégeit, kiknek mindegyikével szívélyesen kezelt szorított. A nagy csarnokban fogadta a kormányzó neje is a megjelent vendégeket. Féltenegy órakor együtt volt a vendégsereg, melyben mindössze hat nő volt és pedig Geyer Stefin, a mai hangverseny kitünő művésznőjén és édesanyján kívül Sueter hajóparancsnok neje s Faber angol konzul neje és két leánya. Az előcsarnokban Berkes Béla cigányzenekara játszott szebbnél-szebb magyar nótákat, a palota előtti téren pedig a Jellacsics-ezred zenekara volt felállítva.

A vendégek felvonulását és a pazarul kivilágított palotát nagy néptömeg bámulta meg. Az érkezett vendégek sorban kivonultak a palota nagy erkélyére, ahonnan az angol hajók vakító fényoszlopaik játékában gyönyörködtek.

Tizenegy órakor kezdődött az erkélyhez vezető fehér teremben Geyer Stefinek, a bájos fiatal hegedűművésznőnek és kísérőjének, Dienzl Oszkár zongoraművésznének hangversenye.

A műsor a következő volt:

1. Vieuxtemps: Rondo — Geyer Stefi.
2. Chaminade: Scaramouche — Dienzl Oszkár.
3. Wieniawsky: Faust-ábránd — Geyer Stefi.
4. Hubay: Poèmes hongrois — Geyer Stefi.

A megjelent vendégek valósággal el voltak ragadtatva a fenomenális művésznő utólréhetetlen technikájától és gyönyörű szép játéktól és minden egyes szám után elementáris erővel tört ki a taps, melyben az angol tengerésztisztek különösen kitettek magukért. Nákó Sándor gróf nemzetiszínű selyemszalaggal ékesített gyönyörű nagy virágcsokrot adott át az istenáldotta művésznőnek, kit az angol tengerésztisztek, élükön Beresford lorddal, az egész est folyamán valósággal körülrajongtak. A művésznőt édesanyjával és Dienzl Oszkárral együtt meg is hívták holnap déli egy órára lunchre a „Formidale” hadihajóra.

Háromnegyed tizenkettőkor, midőn Geyer Stefi hangversenye beveződött, a vendégsereg bevonult a márványterembe a pazarul felszerelt buffethez, hogy az édességekből, befőttekből és süteményekből válogasson. A szolgálk jégbehűtött italokat és fagyaltokat hordtak körül.

Éjfél után egy órakor Beresford lord és az angol tengerésztisztek bucsúztak és a Rákóczi-induló lelkesítő ütemei mellett távoztak a palotából. Példájukat nemsokára követték a többi vendégek is, kiknek mindegyikétől úgy a

kormányzó, mint szeretetreméltó neje szívélyes kézszeritással bucsuzott. Fél kettőkor ismét csendes volt a kormányzói palota környéke.

#### Táncmulatság a »Venerable« hajón.

Holnap, szerdán délután 4 órakor *Bridgeman* ellentengernagy uzsonnát ad a »Venerable« hajón. A vendéglátást táncmulatság fogja befejezni. Ez alkalomra a hajó hátsó fedelzetét táncsteremnek fogják berendezni. Erre a mulatságra meghívják mindazokat, akik a kormányzó ma esti mulatságára hivatalosak voltak. A táncmulatságon a hajó zenekara fog játszani. Az *Adamich-mólóról* délután fel 4 órakor a hajóraj gőzbarkái fogják a vendégeket a »Venerable« hajóra szállítani.

#### Ujabb labdarugó-mérkőzés.

Holnap, szerdán délután 5 órakor a *Kvasay-telepen* labdarugó-mérkőzés lesz a *Fiumei Atletikai Klub* és az »*Irresistible*« angol hadihajó csapata között. A fiumeiek csapatában két hírneves magyar labdarugó: *Károly* és *Vajda* is játszani fog. Belépődíj 80 fillér. Hölgyek és tanulók a felét fizetik.

### LEGUJABB.

#### Táviratok és telefon-hírek.

#### A közigazgatás reformja.

**Budapest,** aug. 28. A belügyminisztériumban ma befejezték a közigazgatás reformjára vonatkozó előzetes tanácskozást. A minisztérium szaklérfiai most *Andrássy Gyula* gróf vezetésével elkészítik a reformokról szóló törvényjavaslatokat, amelyeket a miniszter az október 10-én összeülő törvényhozás elé fog terjeszteni.

#### Aponyi beszámolója.

**Jászberény,** aug. 28. *Aponyi Albert* gróf vallás- és közoktatásügyminiszter, Jászberény országgyűlési képviselője ma táviratban tudatta választóival, hogy vasárnap Jászberénybe érkezik és megtartja beszámolóját.

#### Uj főispán.

**Budapest,** aug. 28. A hivatalos lap holnapi száma közzé fogja tenni, hogy a király *Perényi Zsigmond* báró helyébe Máramaros vármegye főispánjává *Nyáry Albert* bárót nevezte ki.

#### Vilmos osászár unokájának keresztelője.

**Budapest,** aug. 28. *József* főherceg ma este 6 óra 55 perczkor *Koller Viktor* vezérőrnagy és *Batthyány Béla* gróf százados, szolgálattevő kamarás kíséretében Berlinbe utazott, hogy a király képviseletében résztvegyen *Vilmos* császár unokájának, a német trónörökös elsőszülött fiának keresztelőjén. A keresztelő holnap délután hat órakor lesz a postdami királyi kastélyban. Az újszülött keresztatyja *Ferencz József* király lesz.

#### Verekedő szocialisták.

**Köszeg,** aug. 28. A nemzetközi szocialisták ma gyűlést tartottak, amelyen néhány keresztény-szocialista is megjelent és egyikük fel is szólalt a gyűlésen. Közben verekedés támadt és két nemzetközi szocialistát életveszélyesen összeszurkáltak. A rendőrségnek csak karddal sikerült a rendet helyreállítania.

#### Elpusztult község.

**Sátoraljaújhely,** aug. 28. A közeli *Horr* községben nagy tüzvész dühöngött, amely hatvanegy lakóházat a melléképületekkel és az egész idei terméssel együtt elpusztított.

#### Az orosz forrongás.

##### A csárt el akarták rabolni.

**Szent-Pétervár,** aug. 28. Diplomáciai körökben beszélnek, hogy a rendőrség a *Sztolipin* miniszterelnök ellen elkövetett merénylet ügyében indított vizsgálat alkalmával *összeesküvést fedezett fel, amelynek célja a csár elrablása volt.*

##### A forradalmi bizottság hatalma.

**Szent-Pétervár,** aug. 28. A forradalmi bizottság oly óriási szervezettel rendelkezik, hogy a halálra ítélték listáján szereplő emberek meggyilkolását lehetetlen megakadályozni.

##### Ujabb merényletek.

**Helsingfors,** aug. 28. *Wuthenau* tábornokot, a finnországi csapatok főparancsnokának helyettesét tegnap, miközben a kikötőben szemlét tartott, agyonlőtték. A merénylet elmenekült.

**Odessza,** aug. 28. A forradalmi párt ismét egy 16 esztendőes leányt bízott meg azzal, hogy *Kaulbars* kormányzó ellen merényletet kövessen el. A palota előtt többször látták fel és alá járni a leányt, de nem keltett feltűnést, mert gyermekesen volt öltözve. Hirtelen óriási robbanás hallatszott, amely *darabokra tépte az ismeretlen fiatal leányt.* A leány ugyanis elejtette a bombát, amely így idő előtt robbant föl.

##### Katonai lázadás Kronstadtban.

**Kronstadt,** aug. 29. Kétszáz tengerészkatona fellázadt és agyonlőtt három tisztet. A felkelőkhöz ezután még 800 tengerész csatlakozott. Betörték az admirális villájába és onnan 250.000 rubelt elraboltak. A felkelők az összes hadihajókat leszerelték s haditörvénytöréseket állítottak fel.

##### Bombagyár Rigában.

**Riga,** aug. 28. A rendőrség körülvett egy házat, amelyben bombákat készítettek. A forradalmárok sortűze több rendőrt megsebesített. Végül a rendőrségnek sikerült behatolni a házba, ahol néhány forradalmárt megöltek és többet letartóztattak.

### KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hír.** *Maurovics* dr. zengzi érsek tegnap este Fiuméba érkezett. Az érsek *Kukanics* dr. plébános vendége.

— **A kormányzó holnap nem fogad.** *Nako* Sándor gróf kormányzó, tekintettel az angol hajóraj ittidőzésére, holnap, szerdán a rendes heti fogadást nem tartja meg. A csütörtöki kihallgatást a tengerészeti hatóságánál azonban megtartja.

— **Szaktanácskozás a balesetbiztonság kérdésében.** Azon a szaktanácskozáson, amelyet *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter a betegsegélyezés és balesetbiztonság kérdésének megvitatására szeptember 3-ára hívott össze Budapestre, a fiumei kereskedelmi és iparkamarát *Smoquina* A. F. tükár fogja képviselni. *Smoquina* a kamara azzal a megbízással küldi ki a szaktanácskozásra,

hogy a betegsegélyezés és a balesetbiztonság tárgyában az 1900. év júniusában és 1903. év júliusában hozott határozatai értelmében foglaljon állást.

— **Magyar művészt a Fenice-szinkörben.** *Kömley Gyula* színházi titkár holnap, szerdán magyar művészt rendez a Fenice-szinkörben. A közreműködők: *Kápolnai Irén*, a Népszínház tánc-szubrettje; *Sághy Klementina*, operaénekesnő, *Pintér Imre*, a Népszínház baritonja és *Kömley Gyula* lesznek. *Kápolnai Irén* be fogja mutatni az angol faczipós tánczot is. A részletes műsort holnap fogják kiadni. Az előadás este kilencedfél órakor kezdődik. Jegyek előre válthatók a »*Globus*« ujságárusboltban.

— **Beiratkozás az iskolákba.** Az állami polgári fiúiskolában a jövő iskolai évre szeptember 1-től szeptember 4-ig lesz a beiratkozás. A javító vizsgálatokat szeptember 4-én délután 3 órakor tartják. Az intézet első osztályába beiratkozó tanulók szülei vagy gyámjuk kíséretében tertoznak megjelenni és kötelesek himnlóltási és utolsó iskolai bizonyítványukat magukkal vinni.

A városi iskolákban a beiratkozás szeptember elsejétől harmadikáig, mindennap délelőtt 9 órától 12 óráig lesz. A javító- és felvételi vizsgálatokat pénteken, augusztus 31-én tartják meg. Az előadások szeptember 4-én kezdődnek.

— **Utközben meghalt tengerészkapitány.** Ma délután két órakor érkezett Pólából Fiuméba a Magyar-horvát hajóstársaság »*Cirkvenica*« nevű hajója. Az uton erős vihar volt, amely nemcsak az utasokat, hanem a hajó személyzetét is nagyon megviselte. Délelőtt 11 óra tájban, midőn a »*Cirkvenica*« *Cherso* szigete elé érkezett, a hajó parancsnoka, a 68 éves *Schnauts* Jácint tengerészkapitány a parancsnoki hidon hirtelen rosszul lett. Rövid sípjelzés után lement kabinjába s ott néhány percz múlva szívveléltetés következtében meghalt. Amint az utasok beszélnek, a hajó személyzete, midőn a kapitány haláláról értesült, megtagadta a szolgálatot. A másodkapitány erélyes fellépésének köszönhető, hogy a babonás tengerészeket munkára s az ut tovább folytatására bírta. A hajósok kikötötték azonban, hogy csak úgy folytatják az utat, ha a hajó a végállomásig, Fiuméig sehol sem fog kikötni. Ez tényleg így is történt. Midőn a hajó Fiuméba érkezett, a hatóság elvégezte a szükséges vizsgálatot. A vizsgálat befejeztével ugyanazon a hajón *Bucariba* szállították *Schnauts* holttestét és ott fogják eltemetni.

— **Uj magyar hajó.** A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság »*Kossuth*« nevű ujonan épült 6100 tonna hordképességű hajója, amint *Newcastle*-ből jelentik, a mult héter tette meg a kiküldött szakközegek jelenlétében első próbaujtát, amely fényesen sikerült. A próbaujt befejeztével *Nápoly*-ba indult a hajó, ahova teljes köszénrakományt visz. A »*Kossuth*« hajó rendszeres járatokat fog teljesíteni a galacz nyugateurópai viszonylatban, melyekkel a társaság szolgálata további kiterjesztést nyert. A gőzös a technika legmodernebb vívmányainak megfelelően teljesen aczéltől, kettős, rekeszes tenékkal épült. Háromszoros gőzfeszítéssel dolgozó gepe 1600 indikált lóerőt fejt ki. Az áruk ki- és berakodására szolgáló gőzdaruk segítségével a rakodási műveletek nagy gyorsasággal végezhetők.

— **Nemzetközi tengerészeti kiállítás.** A kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy *Bordeaux* városa a gőzhajózásnak százéves fordulójára alkalmából a francia köztársasági kormány protektorátusa alatt nemzetközi tengerészeti kiállítást rendez, amely 1907. évi május hó 1-én nyílik meg és valószínűleg 6 hónapig fog tartani. A szóban forgó kiállítás nem csupán a szorosan a tengerészet körébe vágó tárgyakra, hanem az ipa-

**KÖZGAZDASÁG.**

ri és kereskedelmi tevékenység mindazon ágazatra ki terjed, amelyek a tengerészettel vonatkozásban állanak. A bejelentések lehetőleg folyó évi szeptember hó 1-éig küldendők be, a „Commissariat General de l'Exposition maritime internationale de Bordeaux” címére. Ugyanott megszereshetők a bejelentési ívek, valamint a kiállításra való részvételre vonatkozó részletes határozmányok.

— **Sorozás.** Az 1906. évi ujonczokat, vagyis az 1885., 1884. és 1883. évi születésű katonaköteleseket október 29-től 31-ig a S. Vito-utcai városi fiúskola helyiségeiben fogják sorozni. Október 29-én délelőtt 8 órakor az 1885-iki születésű, vagyis az első korosztályu, október 30-án délelőtt 8 órakor pedig az 1884-iki és 1883-iki, vagyis a második és harmadik korosztályu ujonczok sorozása lesz. Október 31-én délelőtt 8 órakor a nem fiumei illetőségű katonaköteleseket sorozzák.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete.** Vasárnap délután 3 órakor a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete *Simper* alelnök elnöklété alatt közgyűlést tartott. A gyűlésen mintegy 70 tag jelent meg. Az elnök megnyitotta a gyűlést s megemlékezett az egyesület elhunyt tagjairól. Majd az egyesület 25 éves jubileuma alkalmából beszédet intézett a jelenvoltakhoz. Beszédében megemlékezett, hogy az igazgatóság a 25 éves jubileum alkalmából társas kirándulást akart rendezni, ami azonban nem volt lehetséges, de e helyett a jövő évben fognak kirándulást rendezni. Kevés társaságnak adatott meg az a szerencse, hogy 25 éves jubileumát ünnepelje s reméli, hogy e társaság, amelynek kebelében mindig egyetértés uralkodott, még sok évig fog virágozni s hasznára lesz nemcsak a tagoknak, hanem Fiume városának is. — A közgyűlés ezután köszönetet szavazott az igazgatóságnak, majd megválasztotta az új igazgatóságot, mely a következőképpen alakult meg: Elnök: ifjabb Brelich Lajos, alelnök: Simper János, titkár: Mohr Ferencz, pénztáros: Branz Ernő, elnökök: Vezsil Hugó és Fanda Gyula, választmányi tagok: Raganzini Jakab, Velics Natale, Raccanello Ágoston, Sillich Pál, Mayerhofer Lipót és Stagni József. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **Az utolsó hajójárat Fiuméből Abbáziába.** A Magyar-horvát hajóstársaság közhírré teszi, hogy az angol hajóraj Fiumében időzése alatt az utolsó hajó Fiuméből Abbáziába e hó 30-áig bezárólag minden nap este 11 órakor fog indulni.

— **Ehen akart halni.** Az öngyilkosság különös módját választotta Marceglio Ede, 44 éves fiumei illetőségű egyén. Elhatározta, hogy éhséggel fogja elpusztítani magát. Szombaton este a Mária Terezia-mólón egy felfordított csónak alá bujt, azzal az eltökélt szándékkal, hogy onnan többé élve nem fog előkerülni. Tegnap reggel azonban a révkalauzok felfedezték a csónak alatt fekvő embert, aki már annyira el volt gyöngyölve, hogy nem tudott a lábán megállni. Eleinte azt hiték róla, hogy részeg. A révkalauzok a mentőket hívták, akik a kórházba szállították az öngyilkosjelöltet, ahol elmondta, hogy ehen akart halni. Ma már túl van minden veszélyen.

— **Felsült betörők.** Tegnap éjjel ismeretlen tettesek be akartak törni a Corso 11. száma alatt levő Pierucci-tele órasüzletbe. E célból belopódtak a házba s kapuzárás után egy oldalajtó felett levő szellőztetőn át bemásztak a Lust-tele czipőüzletbe s itt áttörték az órasüzlet falát. A teglákot körülbelül egy négyzetméter területen kiszedték; de az órasüzletbe még sem tudtak bemenni, mert ennek falát belülről öt milliméter vastagságú vaspáncsél borítja, amire a betörők nem számítottak. A fal áttöréséhez czipesz-szerszámokat használtak, amelyeket egy vászonkötényvel együtt a czipészüzletben hagytak. Reggel kapunyitáskor aztán észrevétlenül elmenekültek.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** *Sasel* Miksa, 32 éves ferkei illetőségű munkás ma délután a kikötőben dolgozott. Munkájában lábán keresztülment egy megrakott szekér. Súlyos sérülésével a kórházba szállították.

+ **Kereskedelmi kongresszus.** A kereskedelmi kamarák és egyesületek nemzetközi kongresszusát ez évi szeptember 18-án tartják meg Milánóban. A kongresszuson az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület is képviselteti magát. A kongresszus napirendje a következő: 1. Az állandó bizottság ülése. 2. A világposta-egyesület; nemzetközi postai értékek és egyéb reformok. 3. A távbeszélő nemzetközi szervezése, a telefondíjak leszállítása. stb. 4. Nemzetközi váltó- és csekk-jog. 5. Nemzetközi kereskedelmi bíróság. 6. Semleges tengeri utak. 7. A nemzetközi kiállítások kérdése. 8. Vámstatisztika. 9. Vámformalitások; nemzetközi postacsomagok stb. A fiumei kereskedelmi és iparkamara a nemzetközi kongresszusra, mint értesülünk, még nem kapott meghívást.

+ **Az olasz vámtarifa módosítása.** A Sonnino-kabinet bukása előtt néhány nappal törvényjavaslatot terjesztett be a kamarához az autonóm vámtarifa módosítása ügyében, mely szerint 62 árutétel vámja lett volna megváltoztatandó. Mivel azonban a kormányváltozása következtében a törvényjavaslat tárgyalás elmaradt és valószínűleg hosszabb ideig nem is kerül napirendre, az új kormány engedélyt kért és kapott a törvényhozástól arra, hogy a proponált új vámtételeket ez év végéig terjedő hatálylyal, ideiglenes minőségben azonnal életbe léptethesse. Az augusztus 15-én publikált rendelettel szabályozott vámtételek sorából Olaszországba irányuló exportokra nézve lényegesebbek a következők: Az eddig 2000 lirára emeltetett, jövőben 12 lirára vámot fizet; a tisztátlan ecetsav vámja 1 lirárról 2-re, a vaj vámja 12,50-ről 15 lirára, a téglavámja 0,25-ről 0,50-re, illetőleg 0,75 lirára emeltetett fel. Ellenben az enyv vámjának 10 lirára tervezett felemelésétől az új kormány eltekintett, minthogy időközben az enyv vámját az olasz-francia kereskedelmi s erződés két lírában állapította meg.

+ **A világ kereskedelmi flottája.** A londoni Lloyd kimutatása szerint a világ kereskedelmi flottája ez idő szerint 301,000 hajóból áll 38,554,000 tonna tartalommal, amiből a gőzösökre 31,744,000, a vitorlásokra 5,809,000 tonna esik. A múlt esztendőben másfél millió tonnával gyarapodott a kereskedelmi hajók tonnatartalma és pedig az angol 600,000, a német 250,000, a japán 125,000, az olasz 115,000, a norvég 70,000, a svéd pedig 50,000 tonnával. A vitorlás hajók összes állománya megint fogyott 230,000 tonnával. Az egyes államok között természetesen Angliáé az első hely 11,411 hajóval és 17,6 millió tonnával. Második helyen áll Németország 2027 hajóval és 3,8 millió tonnával. Harmadik helyen Északamerika szerepel 2988 hajóval és 2,6 millió tonnával. A negyedik hely Franciaországé 1508 hajóval és 1,7 millió tonnával. Ötödik Olaszország 1181 hajóval és 1,2 millió tonnával. Hatodik Japan 782 hajóval és 1 millió tonnával. Hetedik a sorban Oroszország 1355 hajóval és 913,000 tonnával. Nyolcadik Svédország 1558 hajóval és 856,000 tonnával. 9. Spanyolország 579 hajóval és 722,000 tonnával. *Tizedik helyen áll Magyarország és Ausztria 312 hajóval és 630,000 tonnával.* Tizenötödik tonnánál nagyobb hajói csak Angliának (10) és Németországnak (4) vannak. Tízezer tonnánál nagyobb s tizenöt ezer tonnánál kisebb hajója van Angliának 51, Németországnak 23, Észak-Amerikának 10 és Franciaországnak 3. A magyar és osztrák kereskedelmi tengerészet hajói közül, sajnós, egyetlen egy sem közelíti meg a tízezer tonnát.

**A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.**

Főszerkesztő:  
Szemerjai Kovacs Zoltán.  
Felelős szerkesztő:  
Murai Jenő.  
Kiadótulajdonos:  
„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Olvashatják figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az Ivanich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám. — A m. kir. dohánygyártásában Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák-Corso. — Devescovich Gio. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unio”-nyomda, Riva Szápary, Adria-palota.)

**BUCCARI**

(Fiume mellett)

Tengeri fürdő, remek szép fekvés, villanyvilágítás

**Jadran Szálloda**

modern kényelemmel berendezve

Orosz árak.

Magyar kiszolgálás.



**Bor-eladás!**

Természetes tiszta magyarországi és dalmáciai asztali boraim kitünő minőségeit közvetlen a tisztelt fogyasztó közönséggel akarom megismertetni, ajánlom:

Szekszárdi 2 éves rizling literjét 44 fill.  
Dalmáciai 2 „ fehér bor „ 40 „  
„ pompás siller „ 36 „

Legkisebb vétel 30 liter, mely kívánatra költség nélkül házhoz küldetik és csupán a városi fogyasztási adó lesz külön felszámítva. Mintát komoly érdeklődők ingyen és bérmentve kapnak:

PAUK ÖDÖN  
borkereskedő.  
FIUME - Szabad kikötő - FIUME.  
Telefon 470 szám.

Korcsmárosok nagyobb vétel esetén külön árajánlatot kapnak.



**Könyvelő.**

Elsőrangú könyvelő, aki a német felevezésben jártas, azonnali belépésre kerestetik. Évi fizetés 2400 korona és renumeratio. Ajánlatok Kassovitz S. - Fiume.

**„MIRAMARE“**

**NAGY SZÁLLODA CIRQUENICA**

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdő a házban, villanyos világítás, lift és minden modern kényelem.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérral délelőtt 5 fogás; este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

# ELSŐ FIUMEI KENYÉRGYÁR

villany- és gőzerőre berendezve, a hygienia legújabb vívmányaival felszerelve  
**SZEPTEMBER HÓ 1-ÉN NYILIK MEG.**

➔ Via Gisella 3. (Ciotta ház) földsz. ➔

Átvessz megrendeléseket mindenféle tejes, vajas, fehérsütemény és kenyérre szállodák, kávéházak, egyéb nyilvános intézetek, valamint magánosok részére.

**Házhoz szállítás. VALÓDI ROZSKENYÉR! Telefon sz. 785.**

## CANTRIDA

NAGY TENGERI FÜRDŐ.

Vendéglő árnyékos kertben. — Csinosan burorozott vendégszobák. — Dílamos világítás. — Díz a fiume vízvezetékéből. — Kifünő konyha és finom italok. — Diszterem ünnepek és bankettek részére.

Minden vasár- és ünnepnap katonazenekar hangversenyez.

Villamossal a várostól negyedórányi távolság. Minden villamosnak összeköttetése van a fürdő omnibuszához.

**Fürdő- és menetjegyek:**

A városból oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 70 fill.  
 gyermekeknek 50 „  
 Giard. Publicotól oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 60 „  
 gyermekeknek 40 „

**10 drb bérletjegy:**

A városból oda és vissza fürdővel felnőtteknek 6.— kor  
 gyermekeknek 4.40 „  
 Giard. Publicotól „ „ „ „ felnőtteknek 5.— „  
 gyermekeknek 3.— „

Jegyek a villamosvasut kalauzáinál kaphatók.

## „Bellevue“

vendéglő, kávéház és penzió  
 Cirquenicában

Közvetlenül a tenger mellett, szép terraszsal s remek kilátással.  
 Elsőrendű magyar konyha.

Tiszta zamatos borok.

Kőbányai polgári sör.

Szépen berendezett

szobák.

Teljes penzió igen olcsó áron.  
 A Cirquenicába érkező magyarok különös  
 figyelmébe

## ALUDTTEJ

jégbehűtve kapható a

**Központi Tejcsarnokban**

(Via Ciotta 2. sz.)

poharankint is 12 fillérért.

Teljes tej házhoz szállítva literenkint 26 fill.  
 Naponta friss vaj, túró, tejszín és tejfel.

Tájékozás végett tisztelettel tudatom a  
 n. é. közönséggel, hogy Manojlovits János úr  
 kilépett üzletemből s helyette **Bloch Arnold**  
 urat biztam meg üzletem vezetésével.

## V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kőfogástalanul  
 eszközöltenek.

Szabott árak.

Szabott árak.

## Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai  
 müintézet



Tipografia  
 artistica

## „UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

**SZÁLLIT**

minden a nyomdászathba vágó munkát  
 gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

**ESEGUISCHE**

prontamente con conoscenza del ramo ed  
 al più buon mercato ogni lavoro tipo-  
 litografico.